

Vernieuwers zoeken elkaar op bij zero budget evenement

Ruim 300 vernieuwers uit bedrijfsleven, overheid, onderwijs en maatschappelijke organisaties kwamen de afgelopen week samen in de Caballero Fabriek in Den Haag om oplossingen te bespreken die Nederland innovatiever maken. Het evenement, dat voortgekomen is uit de LinkedIn-groep Innovatie 2.0, werd geheel zonder budget georganiseerd.

Tijdens de Innovation Lecture 2008 kondigde minister Maria van der Hoeven aan dat zij internet 2.0 en crowdsourcen wilde inzetten bij beleidsvorming voor Economische Zaken. De oorspronkelijke vraag van Van der Hoeven 'welke overheidsmaatregelen zijn nodig om innovatief te ondernemen?' werd beantwoord met het oprichten van de Innovatie 2.0 LinkedIn-groep. Die groep telt inmiddels meer dan 2.000 leden en deze week kwamen er al weer meer dan 100 bij. De groeiende internet community kreeg echter behoefte aan een live evenement en zo kwam Community of Talents tot stand. Sprekers verleenden gratis hun medewerking, de Caballero Fabriek werd om niet ter beschikking gesteld en zo kon het event doorgang vinden. De Innovatie 2.0 initiatiefnemers kregen weliswaar financiële steun aangeboden van het Ministerie EZ, maar wezen het aanbod af. Hoe onafhankelijker, hoe beter.

Burgers betrekken

Innovatiespecialist en ondernemer Pim de Bokx heette de gasten plenair welkom met de opmerking 'het gaat hier om sociale innovatie.' Ad de Rooij (Dutch Research Institute for Transition) belichtte de Infralab casus. Via de Infralab-aanpak liet Rijkswaterstaat medio jaren negentig weggebruikers met ideeën komen voor de oplossing van de fileproblemen op de A28 en N44. "Burgers worden van onmachtige mopperaars tot verantwoordelijke probleemleveranciers," aldus De Rooij. "Dan blijkt dat de betrokkenheid en creativiteit van burgers enorm groot is."

De interactieve beleidsontwikkeling bij Rijkswaterstaat waarbij burgers direct uitgenodigd waren, was een groot succes en leidde onder meer tot brede invoering van de spitsstrook. Niettemin vond het initiatief weinig navolging in overheidsland. Waarom eigenlijk? De Rooij analyseerde de randvoorwaarden van het succes. "Infralab werd door de opdrachtgever erg serieus genomen. De initiatieven die daarna volgden niet." Samenwerking tussen burgers, bestuurders, bureaucraten en bedrijven heeft volgens De Rooij effect wanneer ieder zich aan zijn rol houdt. "Bureaucraten moeten dan wel weer gaan doen wat ze moeten doen, en dat is zich opstellen als helpers in de samenleving en niet als beslissers bij de overheid. En bestuurders moeten echt gaan besturen en moed tonen."

Delen en aftasten

Innovatie hoogleraar Han Gerrits (VU) legde er de nadruk op dat innoveren toch met name een kwestie is van ruimte bieden om mensen zoveel mogelijk uit te laten proberen, met het risico van mislukkingen. "Fail often and fail early" citeerde Gerrits Google-oprichter Larry Page. De crux volgens Han Gerrits is dat het niet gaat om web 2.0, maar om de cultuur. "Tool selectie is niet doorslaggevend bij kunnen innoveren, het is uiteindelijk een kwestie van gedrag."

De cultuur van samen delen werd in de rest van de dag vormgegeven in diverse parallelsessies over onder andere de foodsector, de zorg, onderwijs en de creatieve industrie. Dat bleek iedere keer een aftasten te zijn van werkvormen en het kennisniveau van de gemengde groepen. Waar de ene groep snel resultaten kon boeken, daar moest de andere constateren dat het elkaar leren kennen meer tijd vergde en je niet kon verwachten dat je aan het eind van de dag zomaar een kant en klaar beleidsadvies had.

De eerste Community of Talents was derhalve ook op zichzelf weer een experiment waarin veel geprobeerd kon worden, met het aanbevelenswaardige risico van vroege mislukkingen of bijstellingen. Belangrijk is welk vervolg deze netwerkbijeenkomst krijgt, online en offline. De grootste winst van de dag was toch wel het gegeven dat de Community of Talents er überhaupt was – zonder budget en met de vrijwillige inzet van velen. Aan die cultuur zal het niet liggen.